

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5C/165/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315205663
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5315205663.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľa: R. Z., C.. Z., W.. XX. XX. XXXX, F. I. Č.. XXXX, právne zastúpený JUDr. Janou Hanulákovou, DIS-advokátkou so sídlom Raková 702, Advokátska kancelária Čadca, Matičné námestie 1427, proti odporkyni: M. Z., C.. Z., W.. X. X. XXXX, F. H. Č.. XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou C. Z., W.. XX. X. XXXX, F. H. Č.. XX, v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh sa z a m i e t a .

Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Otec svojím návrhom podaným na súd dňa 3. 6. 2015 žiadal súd, aby zmenil rozsudok Okresného súdu v Čadci 4P/33/2013 tak, že bude prispievať na výživu odporkyne sumou 30 % zo životného minima. Otec vo svojom návrhu, ako aj v upravenom návrhu zo dňa 22. 7. 2015 uviedol, že naposledy bolo určené výživní rozsudkom Okresného súdu v Čadci 4P/33/2013 zo dňa 6. 6. 2013 vo výške 200,-- €. V dôsledku reštrukturalizačných opatrení bol s účinnosťou od septembra 2013 prepustený. Je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, v súčasnosti je nezamestnaný, požiadal o priznanie dávky v hmotnej núdzi, žije s rodičmi, ktorí mu finančne vypomáhajú platiť výživné a ostatné veci. Obaja jeho rodičia sú poberateľmi starobného dôchodku. Žije s nimi v spoločnej domácnosti. Ich mesačné náklady pozostávajú z platieb za plyn 33,-- €, elektrina 26,50 €, vodné a stočné 37,24 € ročne, komunálny odpad 30,-- € ročne, spláca splátku na exekúciu vo výške 42,-- € mesačne. Jeho nevyhnutné náklady hradia výlučne rodičia, ktorí mu pomáhajú prispievať aj na výživu M..

Splnomocnená zástupkyňa odporkyne vo svojom vyjadrení sa k návrhu s týmto návrhom nesúhlasila, nakoľko otec si opakovane neplnil vyživovaciu povinnosť, bola nútená podať na neho trestné oznámenie vo veci zanedbania povinnej výživy. M. je t.č. študentkou 4. ročníka Obchodnej akadémie. Ona pracuje ako opatrovateľka s čistým mesačným príjmom 700,-- €, je onkologická pacientka, zdravotný stav si vyžaduje zvýšené náklady na lieky a výživové doplnky. Otec o dcéru nejaví žiaden záujem.

Na pojednávaní otec uviedol, že naposledy bolo určené výživné rozsudkom 4P/33/2013 vo výške 200,-- € mesačne, aj v tom čase bol nezamestnaný, vedený na úrade práce, kde je vedený aj teraz. Požiadal o dávky v hmotnej núdzi. Staral sa o otca, ktorý bol ťažko chorý, pred mesiacom zomrel, opatroval ho neoficiálne, nepoberal za to opatrovateľský príspevok. Opatrovne poberala jeho matka, ktorá je tiež stará a chorá. Živia ho rodičia za to, že im pomáha. Trpí na paradentózu, majetok väčšej hodnoty nemá, úspory nemá. Zarába si brigádnickou činnosťou, pracoval aj vo U., kde mu dlhujú ešte 3.000,-- €. Brigádoval tam tri mesiace. Peniaze nemá vyplatené, preto podal tento návrh.

Splnomocnená zástupkyňa odporkyne na pojednávaní uviedla, že v konaní 4P/33/2013 navrhovateľa nikto nenútil uzatvoriť rodičovskú dohodu, súhlasil s tým, lebo pracoval načierno. Neplatil výživné, preto na neho podala trestné oznámenie. Ona je zamestnaná ako opatrovatelka v C., dva týždne je v práci, dva týždne je doma, zarobí 700,-- € mesačne. 8 mesiacov nedostala prídavky na dcéru. Byva u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 150,-- €, platí životnú poisťku M. 18,-- €, synovi 20,-- €, syn je už zamestnaný. Zobrala si pôžičku na prerobenie domu, ktorú spláca po 150,-- € mesačne. Je onkologická pacientka, v roku 2005 mala zhubný nádor krčka maternice, každého pol roka chodievala na kontroly do F.. Musí si zakupovať vitamíny, aby sa choroba nevrátila. Dopláca na hygienické pomôcky, nakoľko po ožarovaní má spálené črevá a kosti. Užíva lieky od bolesti. Napriek tomu je stále zamestnaná. Dcéra nosí fixný aparát, nakoľko mala chirurgický zákrok zubov. Nosí okuliare. Je v 4. ročníku Obchodnej akadémie, chcela by ísť študovať na vysokú školu, avšak ona na to finančne nemá, nevie, ako to finančne utiahne. V škole platili sponzorské 30,-- €, obedy 30,-- €, električenka 10,-- €. Vreckové jej dáva 20,-- € mesačne, platí jej náklady na knihy, ostatné školské pomôcky. V októbri mala M. stužkovú, ktorá vyšla na 500,-- € spolu s doplatkom a nákupom šiat.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchu navrhovateľa, ktorý je evidovaný na úrade práce, nemá žiadne finančné prostriedky, stabilný príjem, aby mohol platiť výživné vo výške 200,-- € mesačne, preto žiada súd, aby vyhovel návrhu, a znížil mu vyživovaciu povinnosť na sumu 30 % zo sumy životného minima.

Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s celým spisovým materiálom.

Zo spisu Okresného súdu v Čadci 4P/33/2013 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 6. 6. 2013 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na Tatianu sumou 200,-- € mesačne.

Súd sa ďalej oboznámil s kontrolným preukazom z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s rozhodnutím Sociálnej poisťovne o zvýšení dôchodku U. Z., s upovedomením o začatí exekúcie Ex 52886/2013, ako aj s nákladmi otca na bývanie a platením exekučných splátok Dôvery zdravotnej poisťovne vo výške 42,-- € mesačne.

Súd sa taktiež oboznámil aj s trestným rozkazom Okresného súdu v Čadci 2T/56/2015, ktorý je t.č. zrušený, ako aj s nákladmi matky na maloletú M..

Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia vo výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Nezmeniteľnosť právoplatného súdneho rozhodnutia, ako jedna z procesných zásad premietajúcich princíp právneho štátu do rozhodovacej praxe súdov nachádza svoju výnimku v cit. ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Ide o výnimku týkajúcu sa rozsudkov zaväzujúcich na plnenie v budúcnosti splatných dávok, ktoré rozsudky sú založené na výhrade, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd upravil rozsah plnenia. Takýto charakter majú aj rozsudky o výživnom, pri ktorých súd na základe skutkových okolností existujúcich v čase rozhodovania súdu upraví práva a povinnosti do budúcnosti, pričom však nemôže objektívne prihliadať na skutočnosti, ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia, nakoľko nie je možné predvídať, k akým zmenám podmienok v budúcnosti dôjde. Preto je spravodlivým riešením zákonná možnosť prelomiť prekážku *res iudicatae* v prípade preukázania zákonnej podmienky, t.j. kvalifikovanej zmeny pomerov, z ktorých pôvodný rozsudok vychádzal
Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom rozsudkom Okresného súdu v Čadci 4P/33/2013 zo dňa 6. 6. 2013, kedy súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu v tom čase maloletej M. sumou 200,-- € mesačne. Maloletá v tom čase začala študovať na Obchodnej akadémii v Ž., v súčasnosti je vo 4. ročníku Obchodnej akadémie, takže súd zmenu pomerov u M. nezistil.

Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom pracovala ako opatrovatelka seniorov v C. v dvojtyždňových turnusoch, kde pracuje aj tohto času, takže súd u nej zmenu pomerov nezistil.

Otec bol v čase posledného rozhodovania o výživnom nezamestnaný, vedený na úrade práce, zarábala si len brigádnickou činnosťou, v súčasnosti je taktiež nezamestnaný, vedený na úrade práce, zarába si brigádnicky, požiadal o dávky v hmotnej núdzi.

Nakoľko zákon pod pojmom zmena pomerov rozumie len zmenu podstatnú a závažnú v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach, súd návrh zamietol, nakoľko u žiadneho z účastníkov konania nezistil podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu - zníženie výživného. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov, a rozhodoval by o zmene výživného, išlo by o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Aj keď mala odporkyňa v konaní plný úspech, súd jej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nemala preukázané, že by jej v konaní nejaké trovy vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť

konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.